

Innspill til statsbudsjettet for 2026

Oslo, 28. februar 2025

Kunstnernettverket samler 19 landsomfattende organisasjoner som representerer skapende og utøvende kunstnere i Norge. Samlet har disse forbundene om lag 30 000 medlemmer. Nettverket arbeider med kunstnerpolitikk, med særlig vekt på kunstneres inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett.

Tiltak: Kap. 115 post 70 - For å fremme norsk kulturnæring internasjonalt, er det avgjørende å øke UDs kulturmidler for å kompensere for økende kostnader som følge av svak kronekurs.

For at Norge skal lykkes som internasjonal kulturnasjon er samarbeidet mellom Utenriksdepartementet, utenriksstasjonene, organisasjonene i nettverket Norwegian Arts Abroad (NAA), kunst- og kulturinstitusjonene og det frie feltet svært viktig.

Parallelt med et uttrykt mål om internasjonalt fokus, har UDs kulturmidler nærmest blitt halvert siden 2013. Ansatte med kunstkompetanse på utestasjonene har blitt færre. Dette samsvarer dårlig med regjeringens ambisjon om økt internasjonal satsing, og har svekket kunstneres muligheter til å arbeide internasjonalt.

Samtidig forsterkes reduksjonen av en svak kronekurs som har medført at kostnadene ved arbeid og markedsføring i utlandet har skutt i taket. Vi minner også om at i 2013 var samlet tildeling på kap 115 hele 97 millioner kroner, en betydelig høyere sum.

Mangelen på søkbare prosjektmidler i utlandet er blitt en større utfordring i takt med at norske kunstnere i økende grad inviteres til internasjonale arenaer. Det er et stort behov for produksjonsstøtte for kunstnerne som satser internasjonalt.

Å etablere seg som kunstner er en langsiktig prosess, og kan sammenlignes med merkevarebygging. Allerede når kunstnere begynner å utvikle sitt kunstnerskap, tar de en stor økonomisk risiko. For en enkeltkunstner er internasjonal satsing et enda større sjansespill.

Kunstnere som satser internasjonalt bidrar til å nå målene om flere internasjonale muligheter, bredere internasjonal kontaktflate, økt kultureksport og at relevante målgrupper har fått mer kunnskap om Norge, norske synspunkter og forhold.

I tillegg er det slik at det som i utgangspunktet kan oppfattes som smale uttrykk her i Norge kan nå et større og internasjonalt publikum ved å presenteres på messer og festivaler i utlandet. Her ligger et uutnyttet potensial.

I dag er kunstneres muligheter til finansiering av internasjonale prosjekter minimale, og risikoen ved en internasjonal satsing ligger i stor grad på enkeltkunstnerne. Samtidig får kunstnere som lykkes i å etablere en internasjonal karriere, flere bein å stå på økonomisk. En økning av enkeltpostene under kap 115 er derfor av stor betydning for kunstnere som satser internasjonalt.

WWW.KUNSTNERNETTVERKET.NO POST@KUNSTNERNETTVERKET.NO

EØS-samarbeid og internasjonalt samarbeid for øvrig

Kunstnernettverket vil også peke på at ulike midler under EØS-avtalen er viktige for deler av norsk kunst- og kulturliv. Etter vårt syn er det viktig at Norge bidrar til å styrke internasjonalt kulturliv i slike avtaler og samarbeid. I en eventuell ny avtale om EØS-kontingent betalt fra Norge er det derfor viktig at det legges godt til rette for, og settes av midler til kunst- og kulturprosjekter som øker profesjonell kontakt mellom Norge og partnerland i EØS og EU for øvrig.

Det er også viktig at Nordisk råd prioriterer kultur og kunstnerisk arbeid i sine tildelinger og ikke kutter i disse til fordel for grønn verdiskapning og sosial bærekraft. En konsekvens av dette er at bevilgningen til Circolo Scandinavo under Nordisk ministerråd ble kuttet fra 2024, et stort tap for mange norske og nordiske kunstnere.

Samarbeid mellom departementer

Internasjonal aktivitet kan gi kunstnere fra Norge tilgang til et større publikum og et større marked, og gjennom dette også mulighet til større inntekter. Og som det står i stortingsmeldingen *Kunstnarkår* punkt 7.2 kan kulturell og kreativ sektor «*slik sett òg vere viktige drivarar for andre samfunnsområde og kan bidra til å fremje både utanrikspolitiske og næringspolitiske mål*».

Kunstnernettverket ønsker seg en internasjonal satsing på tvers av departementene til fremme av kunst og kultur fra Norge. Satsning på tvers av departementer må sees i sammenheng og hvis de ikke skjer i takt blir effekten av prioriteringer svekket.

Vi oppfordrer derfor sterkt til at Kultur- og likestillingsdepartementet, Utenriksdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet samordner seg og gir kunst- og kulturaktører et internasjonalt løft med kraft.

På vegne av Kunstnernettverket,
vennlig hilsen

Ole Henrik Antonsen